

Le roi d'Israël

Le refus de l'excès

Le livre du Deutéronome donne les principales lois concernant le roi d'Israël. Issu de son peuple, il ne devra pas vivre dans l'excès, mais méditer la Torah. L'homme politique ressemble ici à un sage philosophe.

Salomon, le modèle du roi sage.
Acrylique sur soie de Michel Gounot

דברים פרק יז

(יד) כי תבא אל הארץ אשר יקוק אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי:
 (טו) שום תשים עליך מלך אשר יבחר יקוק אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא:
 (טז) רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס ויקוק אמר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד:
 (יז) ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו מאד:
 (יח) והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלוים:
 (יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את יקוק אלהיו לשמר את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשתם:
 (כ) לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל:

רמב"ן

(כ) לבלתי רום לבבו מאחיו - נרמז בכאן בתורה איסור הגאות, כי הכתוב ימנע את המלך מגאות ורוממות הלב, וכל שכן האחרים שאינן ראויים לכך.

Deutéronome chapitre 17

14- Quand, arrivé dans le pays que l'Éternel, ton Dieu, te donne, tu en auras pris possession et y seras bien établi, si tu dis alors : "Je voudrais mettre un roi à ma tête, à l'exemple de tous les peuples qui m'entourent",

15- tu pourras te donner un roi, celui dont l'Éternel, ton Dieu, approuvera le choix : c'est un de tes frères que tu dois désigner pour ton roi; tu n'auras pas le droit de te soumettre à un étranger, qui ne serait pas ton frère.

16- Seulement, il doit se garder d'entretenir beaucoup de chevaux, et ne pas ramener le peuple en Egypte pour en augmenter le nombre, l'Éternel vous ayant déclaré que vous ne reprendrez plus ce chemin-là désormais.

17- Il ne doit pas non plus avoir beaucoup de femmes, de crainte que son cœur ne s'égaré; même de l'argent et de l'or, il n'en amassera pas outre mesure.

18- Or, quand il occupera le siège royal, il écrira pour son usage, dans un livre, une copie de cette doctrine, en s'inspirant des pontifes descendants de Lévi.

19- Elle restera par devers lui, car il doit y lire toute sa vie, afin qu'il s'habitue à révéler l'Éternel, son Dieu, qu'il respecte et exécute tout le contenu de cette doctrine et les présents statuts;

20- afin que son cœur ne s'enorgueillisse point à l'égard de ses frères, et qu'il ne s'écarte de la loi ni à droite ni à gauche. De la sorte, il conservera longtemps sa royauté, lui ainsi que ses fils, au milieu d'Israël.

Ramban (Nahmanide 1194 – 1270)

Afin que son cœur ne s'enorgueillisse point: la Torah fait allusion ici à l'interdiction de l'orgueil. Car le verset interdit au roi de s'enorgueillir et d'être hautain, à plus forte les autres qui ne peuvent prétendre à cela.

Le jugement de Salomon
Miniature du XVème siècle. BNF